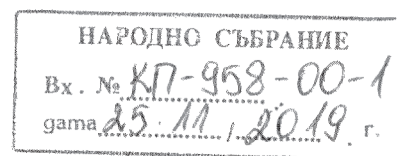

ДО
Г-ЖА АНА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
XLIV НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ

по законопроект № 954-01-35/17.05.2019 г. за изменение на Закона за адвокатурата, внесен от народните представители Симеон Георгиев Найденов и Слави Дичев Нецов

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

Във връзка с горното и в изпълнение на възложеното ми, представям на Вашето внимание следното становище:

Предложения законопроект следва да бъде подкрепен. С него се цели да се уредят трайно обществените отношения свързани със задълженията на българските адвокати и адвокатите от Европейския съюз относно носенето на тога в съдебните зали. Аргументите в подкрепа на законопроекта са следните:

На първо място, с предложената промяна се дава възможност да се преодолее съществуващата в момента нееднаква практика по прилагането на чл. 40, ал. 7 от Закона за адвокатурата (ЗА) и да се постигне разумен баланс между интересите на адвокати, граждани и органи на съдебната власт. Видно от съдебната практика, изпълнението на задължението за носене на тога в различните съдебни райони не се третира еднозначно (определение № 183/03.05.2010 г. по дело № 541/2009 на ВКС, ГК, II г.о., Определение № 1150 от 22.10.2009 г. по гр. д. № 1229/2009 г., I гр. отд. на ВКС). Както са отбелязали в мотивите си и вносителите на законопроекта, трудностите с прилагането на тази правна норма са породени и от обстоятелството, че не във всички съдилища е възможно създаването на подходящи условия за изпълнение на това задължение – например отделянето на специални стаи в сградите на съдилищата.

На следващо място, с предложената промяна досегашното задължение се превръща в право, във възможност. Адвокатите биха били свободни да упражнят

това свое право по собствена преценка в зависимост от особеностите на дейността си, без да бъдат обект на критики, че не спазват действащата правна норма. Самото изискване за носене на тоги от адвокатите в съдебните зали е новост, въведена със Закона за адвокатурата, обн. ДВ бр. 55/2004 г., като дотогава тогата като атрибут на адвокатската професия е непознат при упражняването на адвокатската дейност в България и чужд на нашата практика. Прегледът на законите, уреждащи адвокатската дейност в България от 1888 г. насам показва, че в нито един от тях не се е съдържало изискване адвокатите да носят тоги, но във всички тях е записана функцията на адвоката по защита правата и интересите на клиента. Изложеното води до извода, че и в исторически план българският законодател е възприемал ролята на адвоката съобразно функциите и задачите, които е имала да решава професията, а не с носенето на специално облекло.

Следва да се има предвид и обстоятелството, че в наши дни тогата е дреха, която не се носи в ежедневието и има строго представителни функции. Носенето ѝ от органите на съдебната власт – съдии и прокурори, съгласно чл. 134, ал. 1 от Закона за съдебната власт, е оправдано както от гледна точка на утвърждаване на уважение към държавната институция и символите на правосъдието, така и от практическа гледна точка, доколкото чрез цветовете на тогата се представят ясно функционалните различия между съд и прокуратура. Ежедневните задачи на съдиите и прокурорите са тясно ограничени със сградата на съответния съд и носенето на тога се възприема лесно и естествено като тяхно официално облекло и отличителен белег.

От друга страна, адвокатите не са органи на съдебната власт и техните ежедневни задачи не са свързани само и единствено със сградата на съда. За разлика от други правни системи, българската правна уредба не разделя адвокатите на функционални категории според вида дейност която извършват. Съгласно чл. 24, ал. 1 от ЗА упражняването на адвокатската професия включва както изготвяне на устни и писмени консултации и становища по въпроси на правото, изготвяне на всякакви книжа - молби, тълкувания, заявления, жалби и други, свързани с възложената от клиента работа, така и представителство на доверителите и подзащитните и защита на правата и законните им интереси пред органите на съдебната власт, административните органи и служби, както и пред физически и юридически лица. Ето защо за българските адвокати процесуалното представителство пред органите на съдебна власт представлява само част от дейността и се редува с представителство пред административни органи и служби, извършването на справки в различни институции, сделки пред нотариус, срещи с клиенти, работа в офис, пътувания. Ежедневието на адвокатите налага динамика, която излиза извън рамките на съдебната зала и носенето на тога не е възприето като естествен и необходим атрибут в адвокатската дейност.

На трето място, премахването на задължението за носене на тоги от адвокатите в съдебните зали по няма да попречи на съдебния процес и няма да накърни правата и интересите на страните в производството. Задълженията на адвоката са установени с чл. 134, ал. 1 от Конституцията на Република България и в чл. 40 от ЗА, като основното е да подпомага гражданите и юридическите лица при защитата на техните права и законни интереси, като упражнява съвестно своята професия. Всеки адвокат е длъжен пази своя професионален престиж и този на професията, като се ръководи от върховенството на закона и е длъжен да защитава правата и законните интереси на клиента си по най-добрия начин. В този смисъл носенето на тога е едно съпътстващо задължение, което не допринася с нищо съществено за защитата на правата и интересите на клиентите на адвоката, или за престижа на професията. Считаю, че именно последното обстоятелство най-силно допринася за неуспеха на това нововъведение да се утвърди в дейността на българските адвокати за петнадесетте години от въвеждането му.

19.11.2019 г.
град София

адвокат Паскал Бояджийски,
Софийска адвокатска колегия